

BLATNICKÉ NOVINY

Dvojmesačník občanov Nitrianskej Blatnice * Ročník 4*Číslo 6*December 2010

Vôňa Vianoc, vôňa domova...

Tol'ko prívlastkov, ktoré dostali Vianoce, nemajú žiadne iné sviatky. Hovorí sa im sviatky pokoja, rodiny, radosti, obdarovania, hlbokých ľudských vzťahov atď. Stačí sa však trochu reálnejšie zamyslieť, a tie prívlastky sú tak trochu nadnesené, subjektívne a nemožno ich zovšeobecniť.

Sú Vianoce sviatkami napríklad pokoja? Mám už dosť rokov a pri pohľade späť nenájdem Vianoce, ktoré by boli naozaj mierové pre celé ľudstvo na Zemi. Vždy niekde ľudia bojovali a zomierali v mene čohosi, čo zvyčajne nemalo pre človeka ako jednotlivca takú hodnotu, aby za ňu obetoval svoj život. A Vianoce ako sviatky rodiny? Koľko je okolo nás rozvrátených rodín a nešťastných detí v nich, ktoré nemôžu vnímať Vianoce tak, ako by ich chceli? Lebo stačí jeden človek, aby trpela celá rodina. Chýba potom radosť z Vianoc, chýba pocit z lásky a vzájomnej úcty, pocit rodinného šťastia.

Nechcel som v tento predvianočný čas navodiť do vašich myslí pocit pesimizmu a beznádeje. Najmä nie do srdc tých, ktorí vnímajú Vianoce ako sviatky symbolizujúce spolupatričnosť v duchu ideí kresťanstva sprevádzajúceho náš národ stáročia. Cez útlak a porobu, cez zápasy za slobodu až k životu, ktorý nám dáva v súčasnosti možnosť rozhodovať sa bez nátlaku, ako si usporiadať svoj život a aké hodnoty v ňom vyznávať.

Mám priateľa, ktorý sa zhovievavo usmieva nad kresťanským obrazom Vianoc. Prítom nemožno o ňom povedať, že vedie život pomýlený, že v ňom nevyznáva hodnoty ľudskosti, ba naopak – akosi nevedomky žije podľa Desatora. V jeho domácnosti nechýba vianočný stromček, sviatky Vianoc sú tam prítomné a samozrejme. Len to jeho zhovievavé: „Ľudia si vytvárajú iba ilúziu Vianoc...“ ma stále prekvapuje. A keď som sa ho spýtal, či tá ilúzia Vianoc v srdciach ľudí je chybou, keď je v nej zároveň snaha byť lepším vo vzťahu k rodine, priateľom, spoluobčanom... Pozrel sa na mňa a neodpovedal.

Priznám sa, že ani ja nie som z tých, ktorí Vianociam pripisujú div nie zázračný jav premeny človeka. Ale predsa len je v čase vianočnom cítiť akúsi premenu, aj u tých, ktorí sú ako spomínaný môj priateľ. Nedávno som zmeškal autobus z Blatnice domov. Keďže asi o hodinu išiel ďalší spoj, zašiel som do hostinca. Bol poloprázdny. Objednal som si čaj a rum. Potom som sa rozhladol. Pri vedľajšom stole sedel sám nad prázdnyimi pohármi od piva a poldecákom jeden z našich spoluobčanov, ktorý žije sám v polorozpadnutom dome. Jeho ošumelý zjav svedčí o čomsi na zamyslenie. Pozrel na mňa, ja som kývol hlavou a aj on zdvihol ruku na pozdrav. Keď mi krčmár priniesol objednané, požiadal som ho, aby dal aj tomu spomínanému. Začudoval sa keď mu krčmár položil na stôl poháre a keď krčmár ukázal na mňa pozrel k môjmu stolu. Zdvihol som pohár, on tiež a na diaľku sme sa pozdravili prípitkom. Bol čas predvianočný, čas keď sme trochu iní... Možno inokedy by ma to, čo som urobil, nenapadlo.

T. KRAHULSKÝ

Všetkým spoluobčanom želáme pekné a pokojné Vianoce a veľa zdravia a rodinnej pohody v roku 2011!

Obecné zastupiteľstvo,
Mgr. Michal Toman
starosta obce

Vianočné tradície stále živé

K predvianočným zvyklostiam neodmysliteľne patrí príchod Mikuláša spojený s rozsvietením vianočného stromčeka a rozdávaním rôznych dobrôt, hlavne tým najmenším.

Aj tento rok sa na príchod Mikuláša tešili všetky deti. V piatok 4. decembra zavítal do našej dedinky aj so svojim verným sprievodom - anjelíkmi a čertíkmi. Skôr ako začal s obdarúvaním, rozsvietil vianočný stromček. Detský cirkevný spevokol pod vedením Márie Ruskovej sa zároveň predstavil zmesou vianočných piesní, čím u prítomných občanov vyvolal vianočnú atmosféru a blížiaci sa čas vianočných sviatkov. V kultúrnom programe vystúpili aj deti z materskej školy, za čo ich "strýčko Mikuláš" pochválil a odmenil. Srdečne sa mu deti poďakovali, vystrojili ho na ďalšiu cestu a odtiaľ sa tešia na stretnutie s ním o rok. (mh)

Deti z materskej školy čakajú na príchod Mikuláša

Z ROKOVANIA OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Dňa 10. decembra 2010 sa konalo dvadsiate piate plánované zasadnutie obecného zastupiteľstva (OZ).

Poslanci prerokovali a schválili II. úpravu rozpočtu obce Nitrianska Blatnica na rok 2010 so stavom k 31. 12. 2010, rozpočet obce Nitrianska Blatnica na rok 2011, Sadzobník cien za poskytnuté služby a vykonané úkony obcou Nitrianska Blatnica na rok 2011 a predaj majetku obce - dom s. č. 274 na parc. č. 77/1- zastavaná plocha a nádvorie o výmere 395 m² podľa návrhu kúpnej zmluvy za cenu 27 400,- € na základe výsledkov obchodnej verejnej súťaže v súlade s Podmienkami obchodnej verejnej súťaže zo dňa 30.09.2010 pre Patrika Krajčíka PK ELEKTRIK, Nitrianska Blatnica 462 a poverili obecný úrad, aby spracoval všetky potrebné právne, ekonomické a organizačné opatrenia.

Poslanci a občania sa oboznámili s rozpočtom obce Nitrianska Blatnica na roky 2012 – 2013, so stanoviskom hlavného kontrolóra k návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2011 - 2013 a k návrhu rozpočtu obce na rok 2011, s plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce na rok 2011, s príkazným listom starostu obce Nitrianska Blatnica č. 1/2010 k vykonaniu ročnej inventarizácie majetku a záväzkov obce, s uznesením Národného monitorovacieho výboru pre Švajčiarsky finančný mechanizmus a s výzvou MZP SR na predloženie dokumentov preukazujúcich splnenie podmienok poskytnutia pomoci.

OZ sa uznieslo na vydaní všeobecne záväzného nariadenia (VZN) č. 2/2010 O miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na rok 2011

s nasledovnou zmenou oproti návrhu § 3 ods. 1 písmeno a) orná pôda, chmelnice, vinice, ovocné sady 0,45% a VZN č. 3/2010 Dodatok č. 1 k VZN č. 7/2009 O určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa materskej školy a žiaka školských zariadení so sídlom v Nitrianskej Blatnici.

OZ schválilo Rozpočtové opatrenia obce č. 27 – 37/2010, poskytnutie finančného príspevku na rok 2011 - ZO Jednoty dôchodcov Slovenska vo výške 350,-€ a v súlade s § 116 ods. 3 zákona č. 311/2001 Z. z. - Zákonník práce vyplatenie náhrady mzdy starostovi obce za časť nevyčerpanej dovolenky za rok 2009.

OZ neschválilo Návrh na vyhlásenie opätovného resp. doplnujúceho konania vo veci odpredaja nehnuteľného majetku obce predložený Jozefom Turčanom a žiadosť Jozefa Turčana o predĺženie nájomnej zmluvy.

Dr. V. VICHNAROVÁ

SME NA EURÓPSKEJ MAPE VČELÁROV

O včelách toho vieme veľa. Najmä v súvisí s medom a inými produktmi (propolis, materská kašička a i.). Mnoho ľudí však nevie, že včely svojím opelením rôznych plodín a stromov dávajú ľudstvu dary, ktoré berieme ako samozrejmosť a k včelám sa správame len tak, akoby ich život bol tiež len samozrejmosť. Pritom včely najmä vplyvom človeka (chemikálie, jedy v postrekoch a pod.) trpia a nebyť obetavosti včelárov, patrili by medzi ohrozené druhy.

Je dobré, že v našej obci sú nadšenci, ktorí sa venujú včelárstvu. A ešte lepšie je, že v našej obci sa usadil natrvalo (za všetkým hľadaj ženu!) pán Jozef Štefaňák, pre ktorého je včelárstvo už nielen koníčkom, ale doslova povoláním. Písali sme o tom, ako začínal s niekoľkými včelstvami. Aj o tom, že získal na 41. svetovom kongrese včelárov 2009 vo Francúzsku zlatú medailu za medovinu. Aj o tom,

že po laboratórnych analýzach má certifikát, ktorý ho oprávňuje používať označenie SLOVENSKEJ MED. Medailová žatva pokračovala pre p. Štefaňáka aj v tomto roku. Z Bulharska (Varna) si priviezol zo súťaže pod názvom Apislávia bronzovú medailu za agátový med, keď súťažili včelári v rámci osláv 100. výročia založenia včelárskeho združenia slovanských národov rozšíreného o ďalšie štáty Európskej únie.

Teda konkurencia ako hrom a med spod Marháta bronzový. V septembri sa zúčastnil súťaže v Slovinsku (Maribor) v rámci podujatia Apimedikea and Apigality a jeho agátový med spomedzi 400 vzoriek (!) získal opäť bronzovú medailu. Bronz mu patrila aj za medovinu a na dôvažok si priniesol Čestné uznanie za medovicový med. Je len samozrejmé, že úspechy žal i na AGROKOMPLEXE.

Nuž, toto všetko svedčí, že Jozef Štefaňák šíri dobré meno Slovenska a jeho včelárov v Európe, a tým aj dobré meno našej obce. Jeho zámery (rozšírenie včelstiev na 70) a vybudovanie modernej včelárskej farmy vrátane spracovateľských priestorov za pomoci podporných fondov EÚ sú ciele, ktoré si vyžadujú nielen odbornosť (ktorá pánovi Štefaňákovi nechýba), ale aj veľa úsilia a práce. Včelárstvo, to nie je len stáčanie medu, ktorý včeličky naznašajú do úľa, ale vytrvalá a obetavá práca s každou včelou rodinou, počnúc starostlivosťou o jej zdravotný stav až po ich zazimovanie a zaslúžený odpočinok. No aj vtedy včelár neodpočíva a sleduje sústavne život včiel, aby ich jar našla v plnej sile.

Sme radi, že máme v našej obci včelárov, ktorých kvalita včelích produktov má meno nielen u nás, ale i vo svete. Meno Jozefa Štefaňáka z Nitrianskej Blatnice je už známe medzi včelármi a je prínosom i pre nás, že na našom stole sa ocitá aj v tomto vianočnom čase jeho med a medovina na etikete s vlajočkou Slovenskej republiky.

(ak)

Výsledky volieb samosprávy

Koncom novembra (27.11.2010) sa konali voľby do samospráv miest a obcí. Naša obec volila deväť poslancov do obecného zastupiteľstva a starostu obce. Na tieto funkcie kandidovalo 13 občanov na poslanca, traja na funkciu starostu.

V zoznamoch voličov bolo v našej obci zapísaných 968 občanov a zúčastnilo sa volieb 642 občanov. Je potešiteľné, že účasť v našej obci prekročila celoštátny priemer, keď sa volieb zúčastnilo 66,3% voličov.

Za poslancov boli zvolení: Mária Hlohovská (Smer - SD) 395 platných hlasov, Michal Socha (Smer - SD) 394, Ing. Dagmar Pátrovičová (KDH) 393, RNDr. Eduard Kollár (KDH) 338, Alena Stančeková (Smer - SD) 335, Mgr. Daniela Páleníková (Smer - SD) 315, Jozef Hudeček (Smer - SD) 305, PaedDr. Veronika Vichnarová (KDH) 247, Pavol Stanček (Smer - SD) 244.

Do funkcie starostu obce si občania opäť zvolili Mgr. Michala Tomana (Smer - SD), ktorému odovzdali 442 hlasov. (BN)

Prvé zasadnutie obecného zastupiteľstva

V piatok 17. decembra sa uskutočnilo 1. ustanovujúce zasadnutie Obecného zastupiteľstva v Nitrianskej Blatnici zvoleného v komunálnych voľbách 27. novembra 2010. Staronový starosta i poslanci na ňom slávnostne zložili sľub, čím na seba prebrali zodpovednosť za ďalšie smerovanie našej obce, jej rozvoj a vytváranie optimálnych podmienok pre život Blatničanov.

Z 9-členného obecného zastupiteľstva svoj mandát vo voľbách obhájilo 7 poslancov z predchádzajúceho volebného obdobia. Do poslaneckých lavíc zasadli dvaja noví poslanci.

Starosta sa vo svojom príhovore poďakoval predchádzajúcemu Obecnému zastupiteľstvu za mnohé rozhodnutia, vďaka ktorým bolo možné zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce. Pripomenul, že občania si vážia poctivú prácu, majú cit pre zodpovednosť a vedia porozumieť aj prioritám, ktoré prekračujú len ich individuálny prospech. „Robme teda všetko pre to, aby naši spoluobčania nestratili vieru v spravodlivú správu vecí verejných. Dali nám dôveru, ktorú nesmieme sklamať.“ povedal starosta obce Mgr. Michal Toman a vyzval prítomných spoluobčanov na aktívnu spoluprácu s vedením obce i poslaneckým zborom.

Po slávnostnej časti a zložení sľubov informoval starosta Mgr. Michal Toman zastupiteľský zbor obce o tom, že do funkcie svojho zástupcu poveril Michala Sochu. Potom už Obecné zastupiteľstvo hlasovalo o návrhu na poslanca obecného zastupiteľstva, ktorý bude oprávnený zvolávať a viesť zasadnutia obecného zastupiteľstva v prípadoch, ak tak neurobí starosta alebo zástupca starostu. Stala sa ňou Ing. Dagmar Pátrovičová. Schválený bol aj návrh na zriadenie obecnej rady, do ktorej boli zvolení Michal Socha, Mgr. Daniela Páleníková a Ing. Dagmar Pátrovičová. Zriadených bolo aj šesť komisií obecného zastupiteľstva a následne boli zvolení aj ich predsedovia.

Obecné zastupiteľstvo schválilo aj návrh na určenie platu starostu, návrh zásad odmeňovania poslancov, ako aj správu mandátovej komisie. (BN)

OBCNÝ ÚRAD V NITRIANSKEJ BLATNICI

VÁS POZÝVA

NA VIANOCE

S MAROŠOM BANGOM

dňa 26. decembra 2010 o 17.00 hodine
v Kostole Povýšenia svätého Kríža v Nitrianskej Blatnici

Koncert nevidiaceho speváka – Maroša BANGA, prezývaného aj „slovenský Bocelli“

Vstupné je dobrovoľné a výťažok z koncertu bude určený na opravu kostola.

REŠTAURÁTORSKÉ PRÁCE NA ROTUNDE

Rozsah reštaurátorských prác v roku 2010 bol zameraný na postupné odstraňovanie vrstiev náterov a omietok z opráv a úprav interiéru v nedávnej i dávnejšej minulosti až na odkrytie najstarších zachovaných omietok tak, ako ich definoval reštaurátorský výskum z roku 2009. Práce priniesli nové nálezy, ktoré prehĺbili, spresnili a doplnili poznatky o celkovom stavebno-historickom vývoji Rotundy sv. Juraja.

Najdôležitejším nálezom je objav okna. Je nespochybniteľne pôvodným oknom najstaršej stavebnej hmoty rotundy. Stavebne i tvarovo sa nejedná o typ románskeho okna. Nachádza sa približne v horizontálnom strede pôvodného múru v juhozápadnej časti lode rotundy. Tým, že pri obnove rotundy v 16. storočí bolo okno zamurované, zachovalo sa zakonzervované v nezmenenej podobe a materiálovej skladbe. Z vonkajšej a vnútornej strany múru má okno rozdielny polvajcovitý tvar zaoblenia otvoru. Zaklenutie je dosiahnuté výčnelkovým spôsobom kladenia kamenného muriva. Parapet je vodorovný, okenné špalety rovnobežné. Vo vnútri okna je, aj napriek poškodeniam rotundy do stavu ruiny v období od 13. do 16. storočia, kompletne zachovaný sled vývoja omietkových úprav. Na omietkach nie je zachovaná žiadna stopa či odtlačok po prípadnom pôvodnom uzatvorení alebo zasklení obloka. Dôležitosť nálezu okna presahuje význam objaveného dokladu stavebného vývoja Rotundy sv. Juraja v Nitrianskej Blatnici len v rámci tejto stavby. Okno rozsahom svojho zachovania je novým prameňom informácií z najstaršej fázy existencie rotundy i v širšom kontexte vývoja sakrálnej architektúry na Slovensku.

Podobne tvarovo a výčnelkovo zaklenuté okná dokladali výsledky architektonicko-historického výskumu z roku 2001 v Kostole sv. Juraja

v Kostolčanoch pod Trábečom. (Z osobne poskytnutých podkladov realizátora výskumu Ing. arch. Martina Bónu.)

Tiež na severnej a západnej stene Kostola sv. Margity Antiochijskej v Kopčanoch sa nachádzajú tvarovo podobné okná. V Kopčanoch sú však realizované na vyššej stavebnej a remeselnej úrovni a zaklenutie okien je vytvorené položením kamennej klenby s klenákom vo vrchole.

Prof. Alexander Ruttkey na základe výsledkov archeologického výskumu z rokov 1974 – 1980 v Nitrianskej Blatnici vyslovil názor, že Rotunda sv. Juraja je postavená na starších predrománskych základoch.

Súčasná úroveň poznania s nálezom okna nás oprávňuje spresniť výsledky archeologického výskumu a vyjadriť názor, že aj zachované kamenné múry rotundy vznikli už v predrománskom období.

Po odstránení mladších barokových a renesančných omietkových vrstiev sa odhalila mierna tvarová nepravidlosť rotundy. Loď nemá pravidelný tvar kruhu a apsida má nepravidelný tvar podkopy. Os apsidy v napojení na loď je mierne odklonená doprava. Počas reštaurátorských prác bol na pôvodnom nároží juhovýchodnej steny lode a južnej steny apsidy zistený nábeh renesančného víťazného oblúka zo 16. storočia. Môžeme predpokladať, že z tohto miesta vychádzal aj pôvodný najstarší víťazný oblúk, ktorý zanikol počas poškodenia rotundy v období od 13. do 16. storočia. Baroková prestavba v poslednej štvrtine 18. storočia navýšila korunu kamenného muriva. Zrušila víťazný oblúk zo 16. storočia a nahradila ho vyššie položeným barokovým oblúkom.

K ďalším dôležitým zisteniam možno zaradiť výsledky dendrochronologickej analýzy z pôvodných drevených klenbových ramenátov kopuly

Detail najstaršieho okna zo strany interiéru

barokovej veže. Analýza určila výrub použitej dreveniny jedle na prelom rokov 1774 -75. Potvrdila len jednu barokovú stavebnú etapu v roku 1777, o ktorej sa píše v kanonickej vizitácii z roku 1780. Dopĺňa a spresňuje jej informáciu o barokovej prestavbe.

Počas reštaurátorských prác boli na najstarších omietkových vrstvách odkryté ďalšie maliarske fragmenty. Časť z nich patrí do najstaršieho obdobia. V apside boli zachytené aj fragmenty monochrómného náteru na najstaršej úprave povrchu stien spôsobom priteranej malty. Náter nesúvisí s druhou, taktiež len fragmentárne zachovanou, fázou najstaršej výzdoby. Tvarovo konkrétnejšie fragmenty nálezov na juhovýchodnej stene lode (hlava svätca) možno zaradiť do obdobia po opravení rotundy v 16. storočí.

Objavené fragmenty umožnili čiastočne vytvoriť aspoň hypotetický obraz o rozsahu, charaktere a vývoji zaniknutej výtvarnej výzdoby v interiéru rotundy.

J. Dorica

Blatnické Vianoce v mojich spomienkach.

Opäť je tu Advent, čas očakávania narodenia Krista Pána a s týmto spojený vianočný čas – Vianoce najkrajšie sviatky roka. Vianoce kedysi a dnes. Také isté a predsa diametrálne rozdielne, nielen v dodržiavaní zvykov či obyčajov, ale v rozhodujúcich oblastiach životných podmienok, osobitne pospolitého dedinského ľudu. A Vianoce môjho detstva? Rozdielnosť je predovšetkým v tom, že životné podmienky sa oproti minulosti pod-

statne zmenili. Darčeky a iné vymoženosti, ktoré boli kedysi neznámym pojmom sú už dnes vo väčšine rodín samozrejmosťou. A zmenil sa i vianočný stôl. Vráťme sa teda aspoň symbolicky do obdobia tridsiatych rokov minulého storočia a zaspomínajme si, ako to vtedy skutočne bolo.

Roráty. Zvláštne, ale tieto adventné ranné bohoslužby zostanú človeku navždy v pamäti nielen pre tú zinnú idylu, ale aj preto, že nás rodičia

k tomu viedli. Z týchto bohoslužieb si ešte dodnes pamätám väčšinu piesní s ich krásnym melódiami i slovami.

Vyberanie na oblátky bolo zaujímavé pre všetkých a bolo predzvesťou blížiacich sa Vianoc. Zaujímavé bolo aj pre tých, čo dávali, ale aj pre tých čo vyberali. Všetko bolo organizované u strýčka Pavla Oravca, kostolníka, a neho sa napokon aj oplátky piekli.

Pokračovanie na str. 5

Blatnické Vianoce v mojich spomienkach

Dokončenie zo str. 4

Od neho sme ich my deti roznášali do všetkých domácností v rámci farnosti. I pre pamäť budúcich generácií zaspomínajme si na texty piesní a vinše, ktoré sa pri vyberaní na oblátky spievali a recitovali:

Moc Božia divná a nevýmluvná,
čo si učinila, človeka stvorila,
veľmi pekného a nesmrteľného
a tak rozumného ...

Puky, muky dajte múky dve lopatky na
oblátky a tú tretiu orechov,
nasypte do mechov.

Vinšujeme Vám túto slávne sviatky,
Krista Pána narodení,
aby Vám dal Boh zdraví, šťastí a božské
požehnaní a po smrti Kráľovstvo Božie
obsiahnutí.

Skupina chlapcov takto za niekoľko dní obišla všetky rodiny farnosti a čo denne na oblátky vybrali strýčkovi kostolníčkovi odovzdali. Mali veľkú radosť z toho, keď ich rodiny s láskou vítali a niektoré i halierikmi počastovali. Nevadilo im zlé počasie či snehová nádielka.

Chodenie na Barboru, Mikuláša či na Luciu bolo v období môjho detstva rozšírenejšie ako v súčasnosti. Dievčatá chodením za Barbory a Lucie boli oblečené do bieleho a s husacím krídlom v ruke „zmetali z odevov domácich“ všetko to zlé a priali dobré. No nechýbali drobné zlomyseľnosti Barboriek a Lucíí. Najmä keď našli v dome driapačky peria, neraz fúkaním urobili domácim starosti. Všetko sa však bralo s úsmevom...

Zloženie mikulášskej skupiny muselo mať tieto postavy: miništrant alebo anjel so zvončekom, biskup a napokon vojak a čert. Kým miništrant zvonil, Mikuláš podával domácim bozkávať krížik a deťom rozdával cukríky, vojak silne držal čerta na reťazi. Celé toto dianie symbolizovalo nebo a peklo, ale i dobro a zlo.

Štedrý deň a štedrý večer. To bol deň, na ktorý sme zvlášť my deti čakali a veľmi sa naň tešili. Ved' bolo aj prečo. Toľko obyčajov, vinšov i riekaniek, čo sme zažili v ten deň či večer, presahovalo konanie takmer celého roka. Je pravdou i to, že všetci sme sa museli celý deň postiť, to však nič nemenilo na trvalej radosť, že Vianoce sú už skutočne tu. Rodičia si konali svoje, všetko však pre spokojnosť celej rodiny, ale my deti pristupujeme k zdobeniu vianočného stromčeka. Bol to mladý smrek prinesený z hory. Na žiadne súčasné ozdoby peňazí nebolo. Doma zhotovené salónky, oriešky či cukrovinky obalené v pozlátke, jablčka či iné ozdoby z papiera. Ozdobený vianočný stromček bol vždy i takto krásny a mali sme z neho všetci radosť, i keď pod ním darčeky neboli.

Keď sa zvečeralo, už bolo v dedine počuť spev vianočných kolied a vinšov. To skupinky dospievajúcich detí vo veľkom počte chodili popod okná občanov a ohlasovali tak, že Vianoce, tie očakávané sviatky roka, sú už tu.

Oblátku poliatu medom, štyri orechy, jablčko a dospelým aj strúčik cesnaku. To bola nádielka pre každého pri štedrovečernom stole. Po uskutočnenom vinši hlavy rodiny si pamätám slová: „Aby nás radšej pribudlo, ako odbudlo.“ Na stole už bolo všetko. To preto, že gazdiná musela sedieť aby jej vraj kvočky cez rok dobre sedeli. Osladená oblátka symbolizovala lásku, aby sa všetci v rodine mali radi. Každý orech podľa jeho jadra zase zdravie na jednotlivý štvrtrok. Prerezané jablčko nesmelo poškodiť rezom jeho jadra inak to veštilo chorobu.

Nezabudlo sa ani na kravičky, ktorým sa dávali oblátky s petržlenovou vňaťou. To všetko preto, aby kravičky dávali dostatok mlieka. A do studne, aby nevyschli jej pramene.

Po štedrej večeri a modlitbe sa celá rodina pripravila na polnočnú bohoslužbu – Utiereň, Na uliciach počuť vianočné koledy, piesne a vinše popod okná občanov, čo zvyrazňuje skutočnú krásu Vianoc. Symbolicky sme na chvíľu prešli do obdobia tridsiatych rokov minulého storočia a zaspomínali si na vtedajšie vianočné obdobie. Vianoce môjho detstva boli skromné, ale mali aj vtedy svoj pôvab.

Terajšie vianočné sviatky vo veľkej väčšine našich rodín sú bohaté a krásne. Nech sú však vždy bohaté i duchom a vzájomnou láskou medzi nami.

Pavol Stanček st.

Betlehemské svetlo

Naši skauti, ako je už tradíciou, prebrali Betlehemské svetlo v Katedrále sv. Emeráma v Nitre dňa 12.12.2010. Rozvezú ho na Štedrý deň dopoludnia po okolitých obciach a popoludní budú chodiť po starých a chorých. Pre všetkých však bude v tento deň pripravené v našom farskom kostole Povýšenia sv. Kríža od 15-tej do 16-tej hodiny.

Nech Betlehemské svetlo pri Štedrej večeri spojí celú našu obec!

(EK)

Vianočný dar

**Kostol Povýšenia svätého Kríža
v Nitrianskej Blatnici**

Vianoce sú sviatkami detskej radosti. Každé dieťa sa poteší darčekom, to je pravda. Niekedy však podľahneme predstave, že čím viac darčiekov dáme, tým bude radosť väčšia. To však neplatí! Dar nie je len vec, ktorej hodnota sa dá vyjadriť peniazmi. Darom je aj osobné poslanstvo hovoriace „mám Ťa rád“. A táto hodnota sa peniazmi vyjadriť nedá.

Dievčatko pripravovalo vianočný darček. Balilo škatuľku do veľmi drahého zlatého papiera. Použilo ho neprimerane veľa a k tomu pridalo množstvo všelijakých ozdôb a farebnej stužky. „Čo to robíš?“ vyčítal jej príkro otec. „Toľko papiera vyjde na zmar. Vieš, koľko to stojí?“ Dievčatko si škatuľku pritlačilo k srdcu a so slzami v očiach sa siahlo do kúta. Na Štedrý deň pricupkalo k otcovi ako vtáčatko, a podalo mu škatuľku v zlatom papieri ako dar. „To je pre teba ocko“, zasepkala. Otec znežnel. Bol asi prítvrdý. Veď to bol darček preňho. Pomaly rozviazal stužku, trpezlivo rozbaľoval zlatý papier a pomaličky, pomaličky otvoril škatuľku. Bola prázdna! Nepríjemné prekvapenie roznieťilo jeho výbušnosť: „To si premárnila všetok papier a stužky, aby si zabalila prázdnu škatuľku?!“ Dievčatku slzy opäť zaplavili očká: „Ale, ocko, škatuľka nie je prázdna. Vložila som do nej milión božtekov!“ V dare, ak je myslený úprimne, dávame totiž sami seba. Myslime na to, aby sme sa jeden druhému darovali naozaj z lásky.

Nezáleží na tom, či sa nám všetko podarí podľa našich predstáv. Skúsme sa na to tento rok pozrieť trochu inak. Veď pokoj, láska, vzájomné porozumenie je viac ako umyté okná či plný stôl rôznych dobrôt.

Na Vianoce sa otvárajú ľudské srdcia. Je to zvláštny čas, keď si dospelí prejavujú viac lásky a nehanbia sa za to. Je to čas odpúšťania a zmierenia, ktoré by malo byť dennodenné. Pomôžme nájsť zmierenie a pokoj ľuďom, o ktorých vieme, že ho nemajú. Pomôžme im získať istotu, že sú pre niekoho dôležití, vzácní, že ich má niekto rád.

Prí všetkých predvianočných starostiach i radostiach, bohato prestretom stole a radostnom lesku detských očí, nesmieme zabudnúť na to najpodstatnejšie – na Ježiša Krista. Veď práve na Vianoce oslavujú kresťania na celom svete Jeho narodenie. Čiže Vianoce nie sú na prvom mieste sviatkami rodiny, pokoja a lásky, ale predovšetkým oslavou Kristovho narodenia. Pred viac ako dvetisíc rokmi vstúpil do ľudských dejín Niekto veľmi vzácny a jedinečný. Pokúsme sme sa teda aj my, prežiť tohtoročné Vianoce zvláštnym a výnimočným spôsobom, hoci sa v našom živote opakujú už ktovie koľký krát.

Všetkým obyvateľom našej obce prajem pokojné prežitie vianočných sviatkov a Božie požehnanie na každý deň nového roka 2011.

ThLic. Peter Štálik

VÍTALI SME VIANOCE

Sobota 18. decembra 2010 bola pre žiakov a učiteľov ZŠ v Nitrianskej Blatnici slávnostným dňom. Na tento deň pripravili pre rodičov i ostatných občanov našej obce slávnostný program, ktorý sa uskutočnil v divadelnej sále domu kultúry z príležitosti blížiacich sa vianočných sviatkov.

V slávnostnom programe vystúpilo viac ako 70 žiakov základnej školy, ktorí sa predstavili v skrátenej verzii rozprávky Mrázik, básňami, piesňami a tancami privítali zimu, koledami, vianočnými piesňami a vinšami pripomenuli blížiace sa vianočné sviatky.

Po slávnostnom programe sa uskutočnila burza výrobkov, ktoré zhotovili žiaci školy sami alebo za pomoci učiteľov, či rodičov. Každý si mal možnosť výtvyri žiakov prezrieť i zakúpiť. Na záver sa rodičia i ostatní mohli občerstviť dobrým punčom, čajom a pečivom.

Dúfame, že podujatím, ktoré sa uskutočnilo v našej obci prvýkrát v takomto rozsahu, položíme základy novej tradície víťania najkrajších sviatkov roka, Vianoc.

Výťažok z podujatia posluží žiakom ako príspevok na koncoročnú exkurziu, ktorej sa budú môcť zúčastniť s cieľom spoznávať krásy a historické pamiatky našej vlasti.

Podakovanie patrí všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pričínili o vydarený priebeh tohto podujatia a takýmto spôsobom spríjemnili spoločné prežitie jedného z predvianočných večerov.

Mgr. G. Ľuptáková

November - December

Naši jubilanti

50 rokov

Helena Kolková
Jozef Lacika
Magdaléna Pupáková

60 rokov

Ľubomír Rybanský
Daniela Stančeková
Ľudmila Valterová

70 rokov

Ján Pevala

80 rokov

Mária Hopjaková

83 rokov

Mária Oravcová

85 rokov

Jozef Rybánsky

87 rokov

Anton Kúdela
Zuzana Bačkadyová

88 rokov

Emília Rybníkárová

Manželstvo uzatvorili

Anton Fuksík a Valéria Gerhátová

Opustili nás

Mária Baňáková - 72 rokov
Miloš Bačkády - 41 rokov
Anton Selecký - 60 rokov

Anton Krumpár 80 - ročný

Už niet tých, čo by si pamätali na ten deň, deň desiatego októbra 1930. Práve sa kopali zemiaky, či siali oziminy? V ten deň pršalo? Alebo svietilo slniečko príjemného babieho leta? Niet už nikoho, kto by si pamätal podrobnosti okolo začínajúceho sa príbehu človečika, ktorý sa prvý raz nadýchol sviežeho vzduchu, prižmúril očká prvému ostrému lúču slnka a hlasno sa rozkričal nad víťazným vstupom do brány života. Len starec Marhát zaševalil lístím svojho najvyššie čnejúceho stromu a do údolia rozposlal správu o tom, že do obce pod ochranou jeho masívu pribudol nový prírastok – nový občan.

Pri krste 1. čísla Blatnických novín - 22.2.2007

Nad svetom vtedy kulminovala najväčšia hospodárska kríza, keď sa v rodine tesára Alojza Krumpára a jeho manželky Emílie narodil chlapec, ktorému dali meno Anton.

Čas ubiehal a niekoľkými zimami sa malý Anton presáňkoval, niekoľkými letami prebádal dedinské chotáre a vřšky rodnej obce, kým prvýkrát zasadol do lavice vtedy ľudovej školy. V túžbe vedieť stále viac, ako vedel, chodil rád do školy a rád sa učil.

Po absolvovaní meštianskej školy bol prijatý za žiaka obchodnej akadémie v Nitre. Mal však smolu a vážne ochorel. Najkrajšie roky mladosti prežil v tatranských sanatóriách, ale jeho mladý organizmus nepodľahol a Tonko svoj boj o život víťazne vybojoval. Po návrate domov našiel si prvé zamestnanie (vďaka bratrancovi Palčkovi) v prievidzskom Priemstave. Tam pričuchol k novinárčine (závodné noviny patrili do jeho oddelenia), ale medzitým tvoril i literárne, keď sa jeho básne objavovali vo vtedajšom denníku Smena, v Mladej tvorbe a v Kultúrnom živote.

Život Tonka Krumpára bol mimoriadne aktívny, akoby chcel dohnať všetko, čo pre roky choroby zameškal. Zaujímal sa o dianie v obci a nečudo, že vo voľbách v roku 1954 bol zvolený za plneplatného tajomníka národného výboru. V tom čase sa i oženil a keď mu bolo v roku 1959 ponúknuté miesto vedúceho redaktora okresných roľníckych novín, nezaváhal a s rodinou sa presťahoval do Topoľčian.

Z poľnohospodárskych novín vytvoril okresné noviny s všestrannou tematikou s názvom Socialistický dnešok. Medzi vtedajších spolupracovníkov patrili i dnešný šéf Radošinského naivného divadla Stanislav Štepa, spisovateľ Ivan Habaj, niekoľko mladých ľudí, ktorí sa uplatnili neskôr v ústredných novinách. O kvalite okresných novín pod jeho vedením svedčí, že im bolo udelené ako prvým okresným novinám na Slovensku štátne vyznamenanie „Za vynikajúcu prácu“.

Pokračovanie na str. 8

Spracovala: Gabriela Summerová

Pripadla mi milá povinnosť zhodnotiť činnosť našich najmladších futbalistov - žiakov. Úprimne treba povedať, že žiacke družstvo sme spolu s mojim kamarátom, odborne zdatným a spoľahlivým asistentom Pavlom Soblahovským, ktorému touto cestou ďakujem za pomoc a spoluprácu, prebrali na veľmi dobrej úrovni od nášho predchodcu Dušana Bartoška.

Našou snahou od úvodu bolo družstvo zabilizovať a získať čo najväčšiu základňu pre ďalší výber do budúcnosti. Naše snaženie bolo úspešne nakoľko sa nám na tréningoch objavovalo aj 21 detí rôzneho veku. Napriek tomu budeme musieť pokračovať spolu s výborom OFK získať kvalitných hráčov aj s okolitých obcí.

Samotný tréningový proces sme sa snažili vytvoriť zábavný a pritom účinný preto sa zameriaval na zdokonaľovanie práce s loptou, zlepšenie techniky, zvládanie štandardných situácií, nácvik signálov, kvalitnú kondičnú prípravu, vypracovanie taktík na stretnutia pod.

Každý kto pracoval v športe ale vie, že bez športového šťastia a veľmi dobrého kolektívu úspechy neprídu. Preto si vážime aj tú skutočnosť, že toto družstvo sa vie namotivovať k úžasným výkonom, povzbudiť sa navzájom a stať sa súdržným celkom. Výsledky sa dostavili. Zimuje na prvom mieste v tabuľke bez prehry len s jednou remízou a na halovom turnaji, ktorý sa konal 11.12.2010 pod záštitou Oblastného futbalového zväzu v Topoľčanoch sme získali vynikajúce druhé miesto, keď sme postupne vyradili družstvá Prašice, Horné Obdokovce, Čermany, Topoľčany B, Topoľčany A a po pokutových kopoch prehrali vo finále s Urmincami. Turnaj bol veľmi náročný a tvrdý o čom svedčí aj nepríjemné zranenie nášho hráča Denisa Vajdečka, ktorému želáme skoré uzdravenie. Záverom chceme poďakovať za pomoc a ozaj výbornú spoluprácu starostovi obce Mgr. Michalovi Tomanovi, ktorý nám vytvára kvalitné podmienky, vedeniu OFK v Nitrianskej Blatnici na čele s p. Jožkom Hudečkom, sponzorom p. Dominovi, p. Soblahovskému, OFK a samozrejme našim skvelým futbalistom, ktorých si teraz dovoľm vymenovať: Martina Grznárová, Norbert Soblahovský, Daniel Mago, Adrián Toman, Michal Grznár, Marek Miho, Jozef Bogner, Denis Vajdečka, Dominik Vajdečka, Dávid Pavlovič, Peter Tóth, Lukáš Fuksík, Matúš Rusko, Matúš Grolmus, Jakub Rosecký, Mirko Miho, Viktor Urbana a Róbert Repka .

Mgr. Andrej Siget

Anton Krumpár 80 - ročný

Dokončenie zo str. 7

A potom prišiel rok 1968. Za podporu politiky A. Dubčeka a negatívny postoj k obsadeniu vtedajšieho Československa vojskami Varšavskej zmluvy ho odvolali z funkcie šéfredaktora. Bol rád, že sa mohol zamestnať ako administratívny pracovník na vtedajšom ONV a zabezpečiť svoju rodinu. Po zmene režimu ho v roku 1989 rehabilitovali a vymenovali opäť za šéfredaktora okresných novín, ale to už klopal na dvere dôchodkový vek.

Aj keď žije v Topoľčanoch, Nitrianska Blatnica bola a je jeho druhým domovom. Tu sa stretával i stretáva s priateľmi, keď napr. s dnes už nebohým Edom Kolníkom a s Vladom Chromým prebrádzili nielen blatnické hory, ale i významné miesta a hrady slovenských dejín. Stále sa aktívne zapája do života rodnej obce, keď pomáha svojimi skúsenosťami pri vydávaní populárnych Blatnických novín, redakčne spracoval publikáciu „70 rokov futbalu v Nitrianskej Blatnici“ a v súčasnosti spolupracuje na príprave monografie obce.

Nie je žiadnym prekvapením, že pri príležitosti 60. výročia používania názvu Nitrianska Blatnica mu obecné zastupiteľstvo udelilo ocenenie „Čestný občan“ a pri 825. výročí prvej písomnej zmienky o obci a pri príležitosti jeho životného jubilea „Cenu obce“. Je nám všetkým, čo Tonka Krumpára poznáme, nesmierne ľúto, že krátko pred jeho životným jubileom ho po krátkej ťažkej chorobe navždy opustila jeho životná partnerka Gabika, s ktorou prežil 55 rokov spoločného života.

Aj keď je táto krátka bilancia Tvojho života, Tonko, poznačená smútkom a nostalgiou, prijmi moje osobné blahoželanie k osemdesiatinám a zároveň sústrasť k odchodu Gabiky, veď s oboma ma spája cit spolurodáčky. Dovoľm si tvrdiť, že hovorím i v mene všetkých spoluobčanov, ktorí Ťa majú radi. Prajem Ti, aby si mohol ešte dlho v zdraví pracovať v prospech rodnej obce, obklopený láskou svojich detí a vnúčat, priateľov a známych, ktorých v Tvojom živote nebolo a stále nie je málo.

Katarína Hudecová

BLATNICKÉ NOVINY – Dvojmesačník zo života občanov Nitrianskej Blatnice. Vedúca redaktorka: Ing. Lucia Vichnarová. **Redakčná rada:** Mária Hlohovská, RNDr. Eduard Kollár, Anton Krumpár, Mgr. Gabriela Luptáková, Mgr. Iveta Remenárová, Pavol Stanček ml., Gabriela Summerová, Mgr. Dagmar Ševčíková. **Foto:** Pavol Škuta. **Grafická úprava:** Dr. Veronika Vichnarová. **Vydavateľ:** Obecný úrad Nitrianska Blatnica, 956 05, tel. 038/5399114, e-mail: nblatnica@centrum.sk., www.nitrianskablatnica.sk. **Rozširuje:** Obecný úrad Nitrianska Blatnica do domácností zdarma. **Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a krátenie textov. Tlač:** Prima-print s.r.o., Odbojárov 294/10, 955 88 Tovarníky, tel.: 038/5320897.